

FAA REDE PAA MYRJORDENS GJØDSLINGSBEHOV!

(Indsendt).

NU har vi snart vinteren inde, den tid, da det gjælder at lægge planer for kommende aar og gjøre sine beregninger baade i en og anden henseende. Et af de vigtigste spørgsmaal inden landbruget i det hele taget og saaledes ogsaa ved myr dyrkningen er spørgsmaalet om jordens gjødsling, d. v. s. om mængden og beskaffenheden af den næring, som maa tilføres en vis jord for at de derpaa dyrkede vekster skal kunne give størst mulig afkastning og give dyrkeren vederlag for havte udgifter. Kjender man jordens næringstilstand, ja da er ikke opgaven saa vanskelig at løse. Da kan man til grund for beregningen lægge den avling, som antagelig — d. v. s. under normalaar — kan opnaaes paa omhandlede jord, udregne avlingens indhold og plantenæring og derefter beregne, hvor megen næring der bør tilføres af de forskjellige slags. Men hvis man ikke er fuldt sikker paa jordens behov, er det i alle henseender tilraadeligt at skaffe sig rede paa dette ved at anlægge et eller flere saakaldte gjødslingsforsøg, hvilke meget godt kan forberedes i vintertiden.

Som almindelig regel for saadanne forsøg bør gjælde, at et forsøg skal være saa enkelt som muligt, og de spørgsmaal, man vil have svar paa, saa faa som det under de givne omstændigheder lader sig gjøre; thi herved vinder forsøget baade med hensyn til oversigtlighed og sikkerhed. Det aller enkleste spørgsmaal turde være:

»Er det ved auvendelse af kunstige gjødselmidler muligt at øge afkastningen?»

Dette tør visselig nu for tiden være temmelig almindelig kjendt; men hidhørende enkle forsøg savner derfor ingenlunde sin betydning som demonstration eller undervisning, især i trakter, hvor forsøg ikke tidligere er udførte. Naar det gjælder myrjord, fremfor alt den bedre saakaldte græsmyr, kan man i saa henseende nøie sig med to ruder, hvoraf den ene lades ugjødset og den anden gjødset med kali og fosforsyre samt eventuelt kalk, hvilke stoffe det i regelen er nødvendigt at tilføre al myrjord.

Nedenstaaende afbildninger er et eksempel paa denslags demonstrationsgjødslinger, hvorved man, som det sees, ved en kalk-kali-fosfatgjødsling i betragtelig grad har øget veksternes udvikling.

Gjødslingsforsøg i havre paa myrjord,

udført i Kolerträsk i Norrland (Sverige).

Kali.
Fosforsyre.
Kalk.

Fig. 1.

Ugjødset.

TILHØIRE paa billedet (fig. 1) har vi den ugjødlede rude, hvor saavel straa- som aksdannelse lader meget tilbage at ønske, medens ruden tilvenstre, der er gjødset med kali, fosforsyre og kalk, viser en prægtig udvikling af saavel straa som kjerne.

Gjødslingsforsøg i graaerter,

udført i Koskivare myr i svensk Norrland.

PAA fig. 2 ser vi et eksempel paa, hvorledes man ved gjødning med kali, fosforsyre og kalk har faaet kraftig vekst paa erter, som har vokset i myrjord, hvilket har sin særlige betydning for frembringelsen af kvælstofrigt foder. En af myr dyrkningens tyngdepunkter ligger jo ogsaa deri, at man ved hjælp af kunstgjødning kan producere billigt og godt foder, hvorved det naturlige gjødsel forraad kan øges til gavn for den tørlændte jord.

Hvor spørgsmaalet om, hvorvidt kunstgjødning skal anvendes paa myren, allerede er klargjort, eller hvor man ved de foran beskrevne enkle demonstrationsforsøg har vakt interessen herfor, bør forsøgene ud-

Kali.
Fosforsyre.
Kalk.

Fig. 2.

Ugjødset.

vikles derhen, at man faar svar paa et noget omstændeligere spørgsmaal: »Hvor meget mindre bliver avlingen i forhold til afkastningen efter fuldstændig gjødsling, dersom et eller andet af de for planterne nødvendige næringsstoffer udelades?« Man maa da anlægge i det mindste 6 forsøgspareceller, af hvilke

No. 1 lades ugjødset.

- » 2 gjødsles med kali, kvælstof og kalk.
- » 3 — » fosforsyre, kvælstof og kalk.
- » 4 — » kali, fosforsyre og kvælstof.
- » 5 — » kali, fosforsyre og kalk.
- » 6 — » kali, fosforsyre, kvælstof og kalk.

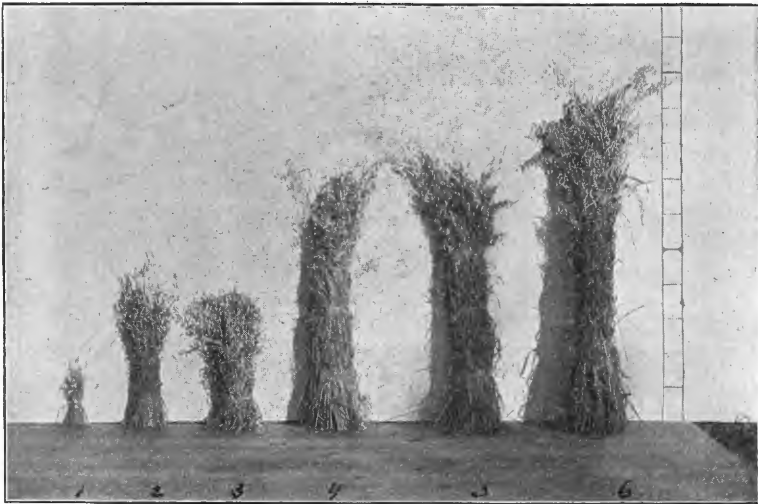
1	2	3	4	5	6
5	6	1	2	3	4
3	4	5	6	1	2

Hvis hver rude gjøres jevne titals kvadratmeter, f. eks. 50 kvm. stor, bliver udregningen af rentabiliteten betydelig lettere, end om man bevæger sig med ujevne sifre. Dersom forsøget gjentages paa 3 ruder, saa at hver gjødsling forekommer 3 gange paa ulige steder, faar man sikrere tal, gennemsnitstal, at regne med. Ved sammenligning mellem avlingen fra første og anden rude og fratrækning af gjødslingsudgifterne for rude no. 2 ser man, hvor stor øgning af avlingen der fremkom, samt om denne øgning af avlingen har betalt gjødslingsomkostningerne. Paa samme maade sammenligner man de øvrige ruder med rude no. 1 og finder siden ved granskning af de forskellige resultater, hvilken gjødsling jorden har mest behov for.

Som eksempel paa et saadant gjødslingsforsøg kan hosstaaende billede tjene.

Havrebaand fra ruder à 1 m².

ved et gjødslingsforsøg til havre i Nattavara myr.

1. Ugjødset.	2. Kali.
Kvælstof.
Kalk.	3. Fosforsyre.
Kvælstof.
Kalk.
4. Kali.
Fosforsyre.
Kvælstof.	5. Kali.
Fosforsyre.
Kalk.	6. Kali.
Fosforsyre.
Kvælstof.
Kalk.

MAN ser her, hvorledes alle plantenæringsstoffer har været nødvendige for at frembringe høieste avling, hvilket forklares af den omstændighed, at jorden ved omhandlede forsøg bestod af temmelig uformuldet mosemyr.

Hvad den bedre myrjord, græsmyren, angaar, saa behøver den sedvanlig foruden grundlæggende kalkning, hvor saadan er nødvendig, i første række tilskud af kali, fosforsyre og mere sjældent kvælstof; den daarligere myrjord behøver sedvanlig gjødsling med alle tre næringsstoffer. Som passende forsøgs-gjødsling kan anvendes ca. 20 kg. 37 pct. kaligjødning eller en tilsvarende mængde kainit, 35—40 kg. thomasfosfat samt 20 kg. chilisalpeter pr. maal (10 ar). Dette modsvarer 1 kg. kaligjødning, 2 kg. thomasfosfat og 1 kg. chilisalpeter for en rude paa 50 kvm. Kaligjødningen og thomasfosfatet bør udstrøes i god tid før saaningen, halvdelen af chilisalpeteret umiddelbart før samme, den anden halvdel som overgjødning efter at kornet er kommet op.

For at en gjødsling med kunstige gjødselstoffer skal kunne gjøre fuld virkning, er det nødvendigt, at alle de planteneringsstoffer, som jorden mangler, tilføres ved gjødslingen. Rigtigheden og betydningen heraf fremgaar tilfulde af det sidste billede. Tænker vi os, at eieren af en jord af lignende beskaffenhed som denne, f. eks. et aar forsøgte med bare fosforsyre og et andet aar med bare kali, saa vilde avlingen — hvad der sees af kornbaand no. 2 og 3 — kun ubetydelig øges, og følgen vilde antagelig blive, at man sagde: »Kunstgjødning duer ikke paa min jord« — altsaa en feilagtig antagelse. Det er desuden at betænke, at forskellige myrer forholder sig meget forskellig med hensyn til sit indhold af planteneringsstoffer, saaledes at gjødning, som paa den ene myr kan give et godt resultat, paa en anden myr giver et daarligt og omvendt.

Et rigtigt planlagt og vel udført gjødslingsforsøg er af den største betydning for al økonomisk gjødning.
